

Heimsóknir og notkun á Bókasafni Grundarfjarðar og safnkosti Grunnskóla Grundarfjarðar 2009

http://www.grundarfjordur.is/default.asp?sid_id=20569&tre_rod=001|008|001|&tId=1

Safnkostur Grunnskóla Grundarfjarðar er í umsjá Bókasafns Grundarfjarðar og eru upplýsingar um eintök beggja safnanna aðgengilegar á vefnum á <http://gegnir.is>. Eldri námsgögn grunnskólans eru enn ótengd og eins erlendar bækur á bókasafni.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Íbúar 1.des árið fyrr		938	974	949	918	910
Skráðir lánþegar			396	361	374	343
Virk skírteini fullorðnir		137	142	152	162	111
Starfsmenn/st.gildi		3 / 1,39%	3 / 1,32%	3 / 1,32%	3 / 1,32%	3 / 1,26%
Vikur vetrar	(216 dagar)	41	39	40	41,5	41
Vikur sumars		11	13	12	11	11

Lykiltölur 2009:

Íbúar Grundarfjarðar voru 921 þann 1. des. 2008. (1. des. 2009 = 904)

Opið var 41 viku yfir vetrinn og 11 daga að sumrinu. Þjónustutími var 12 klst á viku eftir kl. 15 yfir vetrinn og 20 tímar fyrir nemendur grunnskólans á morgnana. Opið var 5 klst á viku yfir sumarið. Starfsmenn eru þrír í 1,26 stöðugildum.

Sunna Njálisdóttir bókasafns- og upplýsingafræðingur er forstöðumaður og vann eftir kl. 15 á opnunartíma og við önnur störf annan tíma dagsins. Salbjörg Nóadóttir sér um skólasafnsvinnuna fyrir hádegi.

Guðbjörg Hringadóttir vann á fimmtudögum frá kl. 15-18 og í afleysingum.

Safngögn

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Eign 31. des.	21.422	26.403	27.766	29.742	30.156	30.787
Þar af tímaritshefti	2.086	2.243	2.511	2.767	2.846	2.968
Þar af mynd + hljóð	707	791	854	1.033	963	1.013
Þar af í deildum skóla		8.181	8.985	9.857	10.181	10.471
Þar af á almbókasafni		18.545	18.602	19.499	19.848	20.316

Eign 31. des. 2009 voru 30.787 eintök tengd Gegni og rúmar 400 erlendrar bækur, ótengdar. Grisjun tvítaka og úreltra gagna 582 bækur.

Afskriftir safnkosts	2005	2006	2007	2008	2009
BGr. samkvæmt Landskerfi	1551	1089	652	296	451
GGr. Samkvæmt Landskerfi	204	368	74	109	131

Samanburður heimsókna 2002-2009

Ár	Fullorðnir eftir kl. 15	Börn eftir kl. 15	Leikskóla-börn	Nemendur grunnskólans	Fjöldi heimsókna alls
2002	1.464	1.352	100	4.208	7.024
2003	1.291	1.577	100		Talningu ábótavant
2004	1.132	798	60	2.934	4.864
2005	1.360	679	70	u.þ.b. 2.500	4.539
2006	1.187	615	73	u.þ.b. 1.375	3.135
2007	1.144	509	40	u.þ.b. 1.375	2.889
2008	1.124	670	48	1.280*	3.122
2009	1.201	531	58	1195	2985

* Ath.: Röng samlagning í ársskýrslu 2008

Árið 2009 komu 1.-7. bekkur u.p.b. einu sinni í viku í heimsókn á bókasafnið. Yndislestrarátakið Orð af orði (Orðaforði) stóð yfir í janúar til apríl í 1.-10. bekk.

Talning heimsókna fer fram daglega. Skráðir lánþegar í Bókasafni Grundarfjarðar árið 2009:

Virk skírteini fullorðinna voru 171 og fengu þeir lánuð 3348 gögn í 1201 heimsóknum. 24 börn komu 589 sinnum á bókasafnið eftir kl. 15:00.

Í grunnskólanum voru 120 nemendur og 22 kennarar/starfsfólk.

Gestir: 2.985 heimsóknir á ári, (17), (14,4)** að meðaltali á dag (175 dagar) og er það 1,8 % af 918 íbúum sveitarfélagsins á dag. **Tölur innan sviga vísa til áranna á undan.

Vefsíða Bókasafnsins

Heimsóknir á vefsíðu bókasafnsins eru 1.659, (1.446), (948) en síðuflettingar 3.262, (6.408), (5.931).

Um 20 síður eru uppfærðar reglulega. Meðal efnis eru skrár yfir efni tengt sveitarfélaginu, frönsku sjómönnum, Snæfellsnesi, norrænni goðafræði og Eyrbyggjasögu; rafrænt efni, safnfræðsla, kynningar bókasafnsins, upplýsingar á ensku o.fl. Nokkrum sinnum á ári er fjölbreytt eða mikilvæg vefsíða kynnt og safnfræðsla hefur verið sett upp til sjálfshjálpar. Settar voru inn myndir af flutningi bókasafnsins úr grunnskólanum yfir götuna að Fögrubrekku eða Borgarbraut 18 árið 1998 og byggingu Smiðjunnar að Borgarbraut 16 og flutningi bókasafnsins yfir bílplanið 2001.

Samanburður útlána 2002-2009

	Útlán til fullorðinna	Útlán til barna og nemenda*	Útlán til starfsfólks	Útlán alls
2002	4.282	4.654	446	9.382
2003	3.670	7.290	1.065	12.025
2004	4.112	4.902	1.522	10.536
2005	4.119	5.405	715	10.239
2006	3.492	5.314	1.237	10.043
2007	3.257	4.402	648	8.307
2008	3.148	6.129	400	9.677
2009	3348	5.073	511	8.932

*Einnig lán í skólastofur.

Útlán 2009: 8.932 eintök, nokkur fækkun frá fyrra ári.

Útlán á íbúa: eintök 9,8 (9,7), (10,5).

Ef námsbækur eru undanskildar, 1637 eintök, má ætla að hver íbúi hafi fengið lánaðar um 8 (8,1) bækur (2004: 10 stk.). Útlán í stærri bókasöfnum landsins er á bilinu 8-12 eintök á íbúa.

Grunnskólinn

Hver nemendi í 1. – 7. bekk grunnskólans kom á tveggja vikna fresti í heimsókn á skólatíma (litlir bekkir vikulega). Nemendur fengu 5.073 eintök lánuð (í bekkjarheimsóknum og eftir kl. 15:00). Kennarar og starfsfólk fengu 511 eintök. Í þessum tölum teljast námsbækur (1637 stk.) með. Umsjón var í höndum Salbjargar Nóadóttur og kynnti hún þeim bókmenntir og leiðbeindi um hegðun á bókasafni. Hluti þessara tíma fer í að velja bækur til að fara með heim og til skólastofu og gæta þess að þær séu notaðar og verði ekki innlyksa á heimilum. Safnfræðsla var lítil.

Samkvæmt skýrslum frá Landskerfum voru lánuð (nemendum og kennurum) 5170 (6240), (4500) eintök fyrir hádegi árið 2008. Yndislestrarátakið í grunnskólanum sem fór af stað haustið 2008 hélt áfram fram eftir vetri. 8.491 eintök af annarlánsbókum (námsbókum) eru tengd við Gegni.

Dagleg notkun

Meðaltal heimsókna eftir kl. 15, hvern dag sem var opið, var sem hér segir:

Yfir vetrartímann; 6,4 fullorðnir og 2,75 börn (var 7 og 5 árið 2004).

Á sumrin einn fimmtudag í viku; 13 fullorðnir og 7 börn (var 12 og 4 árið 2004).

Útlán á hvern fullorðinn voru 2,8 eintök í hverri heimsókn. Voru 3,6 árið 2004.

Aðsókn almennra notenda og gesta hefur aðeins fjölgað en heimsóknir foreldra og eldri barna á bókasafnið hafa verið í algjöru lágmarki undanfarin ár. Það er von okkar að skýringin sé meiri bókæign á heimilum. Með nýrri barnadeild má þó sjá fjölgun heimsókna ungra fastagesta með foreldrum og almenn ánægja barna með aðstöðuna gleður. Athuga ber að heimsóknir barna á skólaaldri eru nær eingöngu á skólatíma og er þörf þeirra fyrir lesefni að mestu fullnægt með því. Sjá þó 670 (570) heimsóknir eftir kl. 15. Samanlagðar tölur fyrir nemendur og starfsfólk grunnskólans **og** almenning eru á svipuðu róli og hjá almenningubókasöfnum landsins sem **ekki** þjóna grunnskólum. Það þýðir að fjöldi útlána og heimsókna á Bókasafn Grundarfjarðar er í lægri kantinum miðað við meðaltal.

Kannanir sýna að málvitund og orðaforði barna sem lesið er fyrir fyrsta áratuginn eykst.

Sjá bæklinginn *Leggjum börnum lið ... við læsi*:

http://webedpro.webed.is/heimilhogskoli.is/media/files/1198892159/136_lestrarbaeklingur.pdf.

Aðstaða og þjónusta

Farið er að þrengja að safnkosti og vantar rými fyrir unglíngadeild. Unnið er eftir þeirri stefnu að eiga bækur aðeins í einu eintaki nema þær tengist íbúum og námi þeirra. Eldri tímarit, gamalt og lítið notað efni er jafnóðum fjarlægð úr hillum eða komið fyrir í gólfhillum. Töluvert af bókum hefur verið sent til Sorpu sem sendir áfram í Góða hirðinn.

Þjónusta við framhaldsskóla- og háskólanema og millisafnalán eru svipuð og síðasta ár. Tilsögn í leit í upplýsingakerfum er lítið notuð.

Hægt er að bjóða upp á þjónustu við nýja íbúa með annað móðurmál en íslensku.

Pólskar barna- og unglíngabækur er hægt að fá í millisafnaláni frá Bókasafni Reykjanesbæjar. Eftirspurn er óveruleg.

Stofnanir í Smiðjunni flokka í endurnýtanlegt efni (grænu tunnuna).

Viðburðir og verkefni

- **Sögustóllinn** nýtist vel í sögustundum grunnskólans. Hver unglíngur eða fullorðinn sem sest í sögustóllinn þarf að segja eða lesa sögu ef börn eru viðstödd.
- **Handbók bókasafnsins** sem gefin var út haustið 2008 var uppfærð með breyttum opnunartímum eftir áramót og borin út í langflest fyrirtæki og kaffistofur bæjarins. Þar eru ýmsar ábendingar og er íbúum m.a. bent á að nýta sér frátekna stundir til að hittast. Tekið skal fram að allir aðrir eru velkomnir: Fjarnemar í heimabyggð eftir kl. 16:30 á þriðjudögum. Samverustund fjölskyldunnar kl. 16:30-18:00 á miðvikudögum. Stund stórfjölskyldunnar frá kl. 16:30-18:00 á fimmtudögum.
- **Bangsadagurinn** 27. október var haldinn hátíðlegur með upplestri og getraun.
- **Norræna bókasafnavikan** (<http://www.bibliotek.org/>) sem er í nóvember ár hvert hefst með upplestri við kertaljós og var þemað stríð og friður. Engin aðsókn var þetta árið. **Dagur íslenskrar tungu** er í vikunni, 16. nóv.
- **Rökkurdagar** eru í nóvember,
- Á **Bangsadaginn** 27. okt. hlustuðu nokkur börn á sögu.

- Almenningsbókasafnið tekur á móti **elstu börnum** Leikskólans Sólvöllum (<http://leikskoli.grundarfjordur.is/>) vikulega í sex skipti.
- Bókasafnið veitir nemendum **Fjölbrautaskóla Snæfellinga** (<http://fsn.is/>) og öðrum nemendum úr byggðarlaginu aðstoð og fyrirgreiðslu eftir föngum. Opið er aukalega tvisvar í viku vegna FSN.
- **Byggðasafn Snæfellinga og Hnappdæla** hefur aðstoðu fyrir nokkra glerskápa til að sýna gamla muni.
- **Bókaverðlaun barnanna.** Börn 6-12 ára geta kosið um bók ársins fyrir 1. apríl en Borgarbókasafnið sér um Bókaverðlaun barnanna. Börn í Grundarfirði hafa getað tekið þátt síðustu fjögur ár. Myndir af bókum ársins eru á veggspjaldi sem hangir uppi í grunnskóla og bókasafni í febrúar og mars. Dregið var úr innsendum seðlum í vali barna á bestu barnabók ársins 2009 í Grundarfirði og hlutu Álfheiður Ólafsdóttir og Alma Jenný Arnarsdóttir verðlaun sem afhent voru á skólasklitum grunnskólans.
- **Vika bókarinnar** er í kringum alþjóðlegan **Dag bókarinnar** sem ber upp á 23. apríl, fæðingardag Halldórs Laxness.
- Jólagaman: Óvissujólabókapakkar og bók fyrir köku fyrir jólin.

Bókasafn Grundarfjarðar
Borgarbraut 16, gengið inn að ofanverðu.
Sími 430 8570.
Netfang: bokasafn (hjá) grundarfjordur.is
Veffang: <http://www.grundarfjordur.is>

Opnunartímar frá 17. ágúst til 31. maí:
Safnið er opið kl. 15:00-18:00
Mánudaga – fimmtudaga.

Ath. breyttan tíma 2009.

Sumartími er kl. 13-18 á fimmtudögum.

Unnið í janúar 2009 af Sunnu Njálisdóttur

Sundurliðun heimsókna lánþega 2006-2009:

Tegund þjónustu	2006	2007	2008	2009
Frh-nemendur úr Grf. - aðstoð	36	74	73	>
Frh-nemendur af Snæf. - aðstoð	6	22	35	=112
Háskólanemendur - aðstoð	10	35	40	43
Aðrir – aðstoð og fyrirspurnir		24	24	19
Lesið á safni utan opunar	3	2	1	2
Kennarar grunnskóla, aðstoð	4	7	3	2
Nemendur grunnskóla, aðstoð	5		20	3
Kynning á upplýsingaleit		3		10
Börn að 16 ára aldri – heimsókn	585	408	670	531
Fullorðnir - heimsóknir	1102	922	1124	1201
Sækja/finna heimildir fyrir fólk	12	31	3	40
Millisafnalán				57 / 2 út
Unað við lestur, börn	56 (48)	65	111	60
Fullorðnir stoppa við	14 (31)	44	52	71
Leikskóli, 6 vikur í jan.-feb.	73	40	48	58
Fundir	4x5		7	2=10
Móttaka	1x35	2		
Sýningar (leikskólabarna)	1			
Skjalageymsla				4
Heimsent				5

Unnið úr skýrslum Landskerfa.

108 lánþegar utan 350 Grf. fengu lánuð 2193 eintök.

25 lánþegar frá póstnúmeri 340, 355 og Vestfjörðum fengu lánað 65 eintök.

8 lánþegar utan póstnúmera (bekkjarkassar, kennarar) fengu 1360 eintök.

4.096 útlán til 5-16 ára og 389 eintök til framhaldsskóla- og háskólanema.

Árgangarnir 1960-1969 eru fjölmennastir af fullorðnum lánþegum í flestum bókasöfnum á Vesturlandi og fengu 812 eintök að láni í Bókasafni Grundarfjarðar.